

understanding for further study contribute to the development of comprehension of foreign language skills.

Key words: discipline “Foreign language for professional purposes”, listening, specifics, student, foreign language competence.

Стаття надійшла до редакції 04.04.2018 р.

Стаття прийнята до друку 06.04.2018 р.

Рецензент – д. пед. н., проф. Шехавцова С. О.

УДК 378.147.013.77:62

Г. І. Андріянова, І. М. Шульга

**СУЧАСНІ ЗАНЯТТЯ У ТЕХНІЧНОМУ ВИЩОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ: ВПРОВАДЖЕННЯ
ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНІК НАВЧАННЯ**

“A good way to have interesting information for talking is simply to learn an interesting life. It’s important to speak about positive things.”

“The kind, passionate and benevolent nature of your words becomes one of the motivating tender factors in your daily life.”

Протягом останніх років світ неймовірно змінився, і продовжує змінюватися надзвичайно швидким темпом. Питання освітніх технологій, великий досвід педагогічних інновацій, авторських шкіл і викладачів-новаторів постійно потребують узагальнення, вдосконалення і систематизації. У контексті сучасних змін питання реформування освіти в Україні різними засобами викладання іноземної мови стає більш чітким та гострим. Динаміка сучасної цивілізації, посилення ролі особистості в суспільстві й виробництві, зростання її потреб, інтелектуалізація праці та інші тенденції зумовлюють необхідність зміни формули “освіта на все життя” формулою “освіта через усе життя”. Інноваційна діяльність та потреба в саморозвитку є сприятливими інструментами, які тренують не тільки інтелектуальні здібності студентів, а також вчать створювати власні творчі мовленнєві вміння, розвивають комунікативну діяльність не тільки на занятті, а й за його межами. Отже, необхідність вивчення іноземної мови з орієнтацією на її практичне застосування зумовлює потребу внести корективи, а саме: як зробити навчання необхідним для студентів та максимально орієнтованим на їх майбутню професію. Педагогічна практика вимагає створення оптимізації навчальної діяльності та зосередження уваги на особистості студента, його розвитку як майбутнього фахівця.

Навчальний процес має розглядатися як спрямована послідовність дій, направлених на досягнення мети професійної підготовки.

Ефективність навчання та формування навчально-пізнавальних умінь у студентів вищої школи може бути поліпшено завдяки проектуванню і впровадженню інноваційних освітніх систем і технологій.

Актуальність статті полягає у пропозиції введення інтерактивних технік, створення особистого вектору навчання із залученням сучасних методик навчання.

Викладачі звертаються до дослідницького творчого пошуку, удосконалюють нові методи навчання іноземних мов як інструмент мотивації молоді до самовдосконалення. Вища школа має створити умови, які дозволяють певною мірою поліпшити навчальний процес, розкрити інтелектуальні, моральні, духовні якості.

Вивчення іноземної мови, як важливого засобу міжкультурного спілкування, має бути не самоціллю, а засобом досягнення мети – підвищення рівня освіченості, ерудиції у рамках своєї вузької спеціальності. Врахування специфіки профільюючих спеціальностей повинно проводитися за наступними напрямками: робота над спеціальними текстами; вивчення спеціальних тем для розвитку усного мовлення; вивчення словника-мінімуму за відповідною спеціальністю; створення викладачами посібників для активізації граматичного і лексичного матеріалу студентам.

Об'єктивний розвиток педагогічної науки неминуче призводить до пошуку нових, більш ефективних методичних напрямків.

Метою статті є теоретично та методично обґрунтувати особливість сучасного заняття, як особливої форми організації навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі, дослідити впровадження інтерактивних технік навчання.

Перехід навчання іноземних мов від авторитарного способу до інтерактивного, заглибленого в спілкування, сприяє становленню методологічної культури студента. Інтерактивні заняття більше подобаються студентам ніж буденні навчальні заняття. У них незвичайний задум, організація, методика проведення. Тому багато викладачів бачать у них прогрес педагогічної думки, вірний крок у напрямку демократизації вищої школи. Інноваційний підхід до навчального процесу, де головною метою є особистісний розвиток тих, хто навчається, і що найперше – їх здатність оволодівати новим досвідом на основі цілеспрямованого формування творчого і критичного мислення, рольового та імітаційного моделювання пошуку, визначення особистісних сенсів тощо. Перевага надається активним формам і методам навчання (дискусії, діалогу, діловій грі тощо)

Мета, яка визначається в установі навчального інтерактивного завдання, повинна бути максимально наближена до мети реальної задачі. Учебний матеріал повинен мати доступний і достатній рівень складності. Актуальними для певного ряду спеціальностей можуть бути такі формулювання проблемних завдань, як “дати оцінку прийнятним рішенням з точки зору перспективи розвитку ситуації” або

“запропонувати й аргументувати заходи, спрямовані на досягнення тієї чи іншої мети”.

Принцип проблемності реалізується за умови дотримання ряду моментів.

По-перше, студентам слід запропонувати тексти, що відображають існуючі в дійсності, актуальні для них проблеми.

По-друге, студентам пропонуються питання, які не мають єдиної вірної відповіді. У цьому випадку будь-який варіант відповіді вимагає усвідомлення студентами власної позиції за запропонованою проблемою, оцінки ситуації з точки зору особистого досвіду, знань, ціннісних орієнтацій, аргументації прийнятого рішення. У текстах також можуть бути представлені факти, що вимагають пояснення події, причина яких не вказується. Використовуються методичні прийоми, які передбачають встановлення причинно-наслідкових зв'язків між подіями й фактами, наявними у тексті, вимога передбачення розвитку подій та проблем, закладених у тексті, їх можливих рішень. Рішення запропонованої в завданні проблеми вимагає пошуку й відбору релевантної інформації, її систематизації, узагальнення, критичної оцінки, вибору способу її використання при вирішенні задачі.

Важливо відмітити, що навчальна проблемність повинна бути аналогічна тій проблемності, яка властива самій професійній діяльності: аналогічна з точки зору здійснюваних суб'єктом інтелектуальних і мовних дій, а також – логіки спілкування, спільної діяльності в процесі вирішення поставлених завдань.

Пошуки творчих і дослідницьких завдань створили нові види відмінні від типових. Серед них – *заняття ділової (рольової) гри, уроки-прес-конференції, уроки-змагання, уроки-подорожі, уроки-суди, уроки-консилиуми, уроки-твори, уроки-винаходи, уроки-заліки* тощо., для яких характерні: максимальна щільність, насиченість різними видами пізнавальної діяльності, запровадження самостійної діяльності студентів, використання програмованого і проблемного навчання, здійснення міжпредметних зв'язків, усунення перевантаженості учнів.

Отже, вправи, які спрямовані на роботу в команді, лише вдосконалюють особистість студента, сприяють виробленню відповідної інформаційної культури молодого людини, певних світоглядних засад. Завдання комунікативного характеру сприяють кращому запам'ятовуванню вивченого, реалізують розвивальний та виховний аспект. Приклад вправи, спрямованої на творчість та винахід:

Speaking.

Work in groups of three.

If money and time were not a problem, what large structure would you like to design and why? Think about size, location, purpose, materials, transportation and safety.

Draw a rough sketch of your design. Show your design to another group and suggest improvements to their design.

Приклад іншої вправи, яка ґрунтується на здібності висувати оригінальні ідеї і використовувати творчий професійний підхід.

Situation.

A country in Asia wishes to become better known in the world. It would like to attract more visitors from abroad and to encourage more people to use its conference facilities.

The teacher proposes to prepare the project “My ideal country” or “The tallest city in the world” for technical students and students of speciality “Management”.

1. Complete the information.

Type of project:

Height:

Width:

Number of people living in the city (country):

Number of people working in the city (country):

Facilities in the city (country):

Future action by the Minister (Government):

2. a) Location and environment;

b) Government or governance of a country;

c) Military sector;

d) Specific description of cities (in an ideal country) then the details;

e) Rate of unemployment;

f) Entertainment and leisure facilities (e.g. musical or art festivals once or twice a year);

g) International conference centre;

h) Election (may be you propose several conditions: to pass a knowledge test).

Note down the benefits the students mention.

Task: assessing a project.

In teams, discuss the questions and make decisions (with your reasons)

- What is the best name for the new country?

- How can the builders protect the country against great fire, hurricanes and bad weather?

- Should there be many or few restaurants, cafes and other places for eating.

- Should the ideal country have closed circuit television? Bicycles?

The teacher may propose to use some phrases:

- What about ...

- Why don't we ...

- That sounds good ...

- It's the most effective way ...

[Language Leader. Coursebook, David Cotton, David Falvey Simon Kent: 95].

Під час обговорення певної проблеми варто влаштовувати диспути, бо вони розвивають уміння логічно, критично та творчо мислити, відстоювати

власну думку, правильно аналізувати подібні ситуації. Такі заняття називають нестандартними, тому що вони не схожі на традиційні базові організаційні форми методичної роботи. Указані види занять не тільки максимально активізують пізнавальну діяльність студентів, але й розширюють можливості методичної роботи, роблять її динамічною, активно-творчою. Передбачає окреслення нових знань у процесі викладання, створення атмосфери морального задоволення від інтелектуальної праці. Відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

Це ж стосується принципу поєднання методів і прийомів навчання – він передбачає активне й свідоме нагромадження, а відтак – й узагальнення вражень із різних джерел, доцільну організацію самостійної й пошукової діяльності студентів. Це сприятиме пізнанню студентами свого довкілля і самовизначенню у ньому, дасть можливість формувати у них елементарні навички дослідницької роботи, співпраці з іншим людьми і виробляти зацікавлене практичне ставлення до пізнаваних об'єктів.

Формування готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності має поєднуватися зі становленням гармонійної та творчої особистості, найкращою реалізацією її можливостей, найкращим виявом її індивідуальної своєрідності у різних сферах життя. Професійна орієнтація має бути складовою ширшої – життєвої орієнтації.

Нарешті, більшість подібних занять носять інноваційний характер, тобто у процесі їх проведення впроваджуються інтерактивні методи, що має велике значення у сучасному занятті з англійської мови.

Як правило, у вузівському масовому досвіді навчання більшість викладачів прагне дати студентам якнайбільше інформації зі своєї дисципліни. Потрібно запозичувати все найкраще у досвіді викладачів, самому шукати можливі, більш ефективні підходи пояснення нового матеріалу і повторення вивченого матеріалу. Отже, сучасний викладач повинен використовувати такі техніки і методи у своїй практиці, щоб студентам було цікаво вивчати іноземну мову. А головне – щоб був результат.

У статті теоретично обґрунтовується проведення сучасного заняття у технічному вищому навчальному закладі. Розглядаються умови ефективності навчально-виховного процесу з іноземної мови з використанням інтерактивних технік навчання. У статті також зазначається, що автоматизація процесів прискорює пошук інформації, розвиває вміння логічно, критично та творчо мислити, відстоювати власну думку, правильно аналізувати різноманітні комунікативні ситуації, оволодівати нормами та правилами поведінки в суспільстві.

Література

- Баранов С.П.** Педагогіка. / С.П. Баранов –К, : Либідь. 1991 – 350с.;
- Дурманенко Є.А.** Саморозвиток як творення особистості / Є.А. Дурманенко, Л.І.Корміна// Педагогічний пошук. №3. – 1996.– С.32-37.;
- Зимняя И.А.** Психология обучения иностранным языкам в школе. - М.:

Просвещение, 1991. – 222с.;

Інтерактивне навчання: [добірка статей] //Початкова школа. – С.1-23;

Когут О. І. Інтерактивні технології навчання. — Тернопіль: Ас-тон, 2005. — 203 с.;

Лисенко Р.Н. З досвіду проведення інтегрованих уроків / Р.Н. Лисенко // Початкова школа. – 1998. - №8. – С.46-48.;

Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих закладів освіти.-К.: Ленвіт, 1999.-320с.;

Мусницкая Е. В. Новые тенденции и актуальные проблемы формирования умений иноязычного общения у студентов неязыкового вуза / Е. В. Мусницкая // Сб. науч. тр. МГЛУ. – М., 2000. – Вып.454.;

Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К.:А.С.К., 2004. – 192с.;

Савченко О.Я. Дидактичні особливості інтегрованих уроків // Початкова школа. – 1992. - №1 с. 2 – 9;

Тригуб І. П. Використання інноваційних інформаційних технологій в навчальному процесі для підвищення ефективності вивчення іноземної мови / І.П. Тригуб // Инволюция и эволюция в науке: международная конференция. – 2014. – С.34-37.;

Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence / M.Byram. –ClevedonMultilingual Matters, 1997. – 124 p.;

Critical Thinking Technigues. [Electronic resource] – Retrieved from <http://iteslj.org/Techniques/Halvorsen-Critical-Thinking.html>.;

Language Leader. Intermediate. Coursebook, David Cotton, David Falvey Simon Kent. Pearson. Longman.

Андріянова Г.І., Шульга І.М. Сучасні заняття у технічному вищому навчальному закладі: впровадження інтерактивних технік навчання.

У статті теоретично обґрунтовується проведення сучасного заняття у технічному вищому навчальному закладі. Розглядаються умови ефективності навчально-виховного процесу з іноземної мови з використанням інтерактивних технік навчання. У статті також зазначається, що автоматизація процесів прискорює пошук інформації та покращує технологічні компетенції, розвиває вміння логічно, критично та творчо мислити, відстоювати власну думку, правильно аналізувати різноманітні комунікативні ситуації, оволодівати нормами та правилами поведінки в суспільстві. Головною метою даної роботи – аналіз та оцінка спільної діяльності кожного студента з викладачем. Процес навчання стає все більш цікавим і корисним. І розуміння цього грає мотивуючу роль для подальшого дослідження. В результаті впровадження інтерактивних технік навчання збільшує мотивацію і сприяє інтелектуальному розвитку та творчості. Сучасні заняття використовують такі методи і технології, які максимально наближають студентів до реальної дискусії з носіями мови. Потенціал особистості

повинен бути підтриманий, розвинений і укріплений подібними заняттями в технічному вищому навчальному закладі, щоб відповідати змінам ХХІ століття. Покращувати – це міняти, вдосконалити – це міняти часто. У підсумку автори рекомендують застосування таких сучасних занять, які повинні бути тим середовищем для студентів, де вони усвідомлюють свою справжню мету в житті, визначають свої навички і потенціал. У цій статті розкривається основна ідея подібних видів навчальної діяльності з використанням сучасних технічних засобів, які допомагають правильно формулювати думки англійською мовою із застосуванням інноваційних технологій, що забезпечують студентам відповідне середовище навчання.

Ключові слова: іноземні мови, інтерактивні заняття, здібності студентів.

Андриянова Г.И., Шульга И.Н. Современные занятия в техническом высшем учебном заведении: внедрение интерактивных техник обучения.

В статье теоретически обосновывается проведение современного занятия в техническом высшем учебном заведении. Рассматриваются условия эффективности учебно-воспитательного процесса иностранного языка с использованием интерактивных техник обучения. В статье также отмечается, что автоматизация процессов улучшает поиск информации и технологические компетенции, развивает умение логично, критически и творчески мыслить, отстаивать собственное мнение, правильно анализировать разнообразные коммуникативные ситуации, овладевать нормами и правилами поведения в обществе. Основная цель данной работы – анализ и оценка совместной деятельности каждого студента с преподавателем. Процесс обучения становится все более занимательным и полезным. И понимание этого играет мотивирующую роль для дальнейшего исследования. В результате внедрение интерактивных техник обучения увеличивает мотивацию и способствует интеллектуальному развитию и творчеству. Современные занятия используют такие методы и технологии, которые максимально приближают студентов к реальной дискуссии с носителями языка. Потенциал личности должен быть поддержан, развит и укреплен подобными занятиями в техническом высшем учебном заведении, чтобы соответствовать изменениям ХХІ века. Улучшать – это менять, усовершенствовать – это менять часто. В итоге авторы рекомендуют применение таких современных занятий, которые должны быть той средой для студентов, где они осознают свою истинную цель в жизни, определяют свои навыки и потенциал. В этой статье раскрывается основная идея подобных видов учебной деятельности с использованием современных технических средств, помогающих правильно формулировать мысли на английском языке с применением инновационных технологий, обеспечивающих студентам

соответствующую среду обучения.

Ключевые слова: иностранные языки, интерактивные занятия, способности студентов.

Andriyanova G.I., Shulga I.N. Modern classes in technical higher educational institution: introduction of interactive teaching technics.

The article deals with the theoretical substantiating of conduction a modern class in technical higher educational institution. The conditions for effective teaching process of a foreign language with the use of interactive technics are examined. The process automation improves information search and technological competences, the students' ability to think logically, critically and creatively, to defend their own points of view, to analyse various communicative situations correctly, to master the norms and rules of behavior in society. The major goal of this article is the analysis and evaluation of the work of each student together with the teacher. The learning process is becoming more involving and beneficial. This deeper awareness plays a highly motivating role for further studies. As a result, the introduction of interactive teaching technics increases students' motivation and contributes to their intellectual development and creativity. Modern classes make up the use of such methods and technologies that approach the students to real discussion with the native speakers as closely as possible. Individuals' potential must be aided, developed and enhanced by these classes in technical higher educational institution in order to address the 21st century challenges. To improve is to change, to be perfect is to change often. To sum up, such modern classes should be a breeding ground for students to discover their true purpose in life, explore their skills and potentials. This article reveals the essence of these classes using modern technical facilities to formulate their thoughts in English applying innovative technologies providing the students with the learning environment.

Key words: the foreign languages, interactive classes, students' skills.

Стаття надійшла до редакції 27.03.23.2018 р.

Стаття прийнята до друку 30.03.2018 р.

Рецензент – д. пед н., проф., Шехавцова С.О.